

OBSAH

1	ÚVOD A PŘEHLED ČLENĚNÍ TEXTU	13
1.1	Nejprve si vyjasněme pojmy	13
1.2	Dále si ukážeme postup	14
1.3	Jak jsou členěny další kapitoly	17
2	OBECNÉ ZÁSADY ODBORNÉHO SDĚLENÍ	19
2.1	Strategie tvorby odborného sdělení	20
2.1.1	Jazyk odborných sdělení	21
2.1.2	Struktura odborného sdělení	25
2.1.3	Tabulky a obrázky v odborném sdělení	29
2.2	Formy sdělování (typy autorských výstupů)	31
2.3	Psané dokumenty	32
2.3.1	Studentské práce	32
2.3.2	Původní sdělení	33
2.3.3	Knihy	34
2.3.4	Seriálové publikace	35
2.3.5	Speciální dokumenty	36
2.3.6	Překlady	36
2.4	Ústní prezentace	39
2.4.1	Obecné zásady	39
2.4.2	Doprovodná prezentace	41
2.5	Jiné formy prezentací	42
2.5.1	Postery	42
2.5.2	Žádosti, projekty	43
3	JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ PREZENTACE	47
3.1	Úvaha na začátek	47
3.1.1	Jazykový styl	48
3.2	Triviální chyby	49
3.3	Pravopis	50
3.3.1	Základní problémy	51
3.3.2	Hranice slov v písmu	52
3.4	Záludnosti tvarosloví	54
3.5	Slovní zásoba	57
3.5.1	A ještě pár „chytáků“	58

3.6	Zkratky	59
3.6.1	S tečkami, nebo bez teček?	61
3.6.2	Zkratky vs. značky	61
3.7	Cizí slova	62
3.8	Ach, ta interpunkce!	63
3.8.1	Interpunkční znaménka a mezery kolem nich	63
3.8.2	A co čárky?	65
3.8.3	Slovosled nebo stylistická úprava někdy pomůže	67
3.9	Výčty	68
3.9.1	Gramatické zásady tvorby výčtů	69
3.10	Počítačové služby jako pomocníci	70
3.11	A co na závěr	72
4	GRAFICKÁ A TECHNICKÁ ÚPRAVA TEXTU	73
4.1	Základní prvky knihy	73
4.1.1	Vstupní strany	74
4.1.2	Obsah, předmluva, úvod	75
4.1.3	Seznam symbolů a zkratk	76
4.1.4	Vlastní text knihy	76
4.1.5	Přílohy	76
4.1.6	Citace a poznámkový aparát	76
4.1.7	Rejstřík	77
4.1.8	Technická tiráž (nebo prostě tiráž)	77
4.1.9	Obal knihy	78
4.2	Úprava základních prvků a částí	78
4.2.1	Vzhled stránky a stránkový zlom	79
4.2.2	Odstavce	81
4.2.3	Zarovnání textu	84
4.2.4	Řádkový zlom	85
4.2.5	Písmo základního textu a zvýrazňování v textu	87
4.2.6	Nadpisy	89
4.2.7	Výčty	91
4.2.8	Vícesloupcová sazba	94
4.2.9	Živé záhlaví	95
4.2.10	Stránkové číslice	96
4.3	Náležitosti odborných publikací	96
4.3.1	Rovnice a podobné texty na zvláštním řádku	96
4.3.2	Tabulky a obrázky	98
4.3.3	Seznam symbolů a zkratk	108
4.3.4	Věcný rejstřík	108
5	ODBORNÉ ZPRACOVÁNÍ TEXTU	111
5.1	Přehled úkolů	111
5.2	Normy a doporučení	111
5.3	Chemické názvosloví	114
5.3.1	Gramatické a pravopisné zásady v názvosloví	115
5.3.2	Anglické chemické názvosloví	118

5.4	Stručně o biomedicínském názvosloví	118
5.5	Rovnice, jednotky a veličiny	120
5.5.1	Matematické výrazy a vztahy	120
5.5.2	Rovnice a jiné matematické vztahy	134
5.6	Veličiny a jednotky v záhlaví tabulek a v grafech	137
6	POČÍTAČE JSOU NAŠI POMOCNÍCI	139
6.1	Textové editory	140
6.2	Tabulkové, rovnicové a grafické editory	142
6.2.1	Tabulkové editory	142
6.2.2	Rovnicové editory	143
6.2.3	Grafické editory	144
6.3	Prezentace při přednáškách	145
6.4	Programy pro finální výstupy	145
7	JAK FUNGUJE KNIŽNÍ NAKLADATELSTVÍ	149
7.1	Historie vydávání odborné literatury v Čechách	149
7.2	Autor a nakladatel	153
7.2.1	Postup při tvorbě díla	153
7.3	Zpracování díla v nakladatelství	159
7.3.1	Redakční zpracování	159
7.3.2	ISBN a copyright – co to je a co to není	162
7.3.3	Korektury, náhledy a imprimatur	164
7.4	Autorsko-právní minimum	167
8	POLYGRAFICKÉ A TYPOGRAFICKÉ MINIMUM	169
8.1	Základní polygrafické techniky a jejich vývoj	169
8.1.1	Tiskové techniky	172
8.1.2	Tiskové stroje	176
8.1.3	Druhy a typy papíru	176
8.1.4	Tiskové barvy	177
8.1.5	Formáty	177
8.1.6	Reprodukce obrazových předloh a barevný tisk	178
8.1.7	Montáž, provedení tisku a knihařské zpracování	181
8.2	Typografie je (nejen) nauka o písmu	182
8.2.1	Obecné zásady	183
8.2.2	Typy a druhy tiskového písma	183
8.2.3	Stručně o historii písma	184
8.2.4	Vznik a vývoj typografické měrné soustavy	191
9	NĚKOLIK SLOV NA ZÁVĚR	193
	POUŽITÁ LITERATURA	194
	DOPORUČENÁ LITERATURA	195